

J. POLSKI KL. VI

19.05.2020

Temat: Uchwycone w poetyckim obrazie- Jarmark cudów, Wisława Szymborska.

Witam Cię Szymonie, witam Cię Michale!

Przeczytaj wiersz Wisławy Szymborskiej pt. „Jarmark Cudów”.
Zwróć uwagę na to, jakie zjawiska nazywane są w tym utworze cudami.

Wisława Szymborska - Jarmark Cudów

Cud pospolity:
to, że dzieje się wiele cudów pospolitych.

Cud zwykły:
w ciszy nocnej szczekanie
niewidzialnych psów.

Cud jeden z wielu:
chmurka zwiewna i mała,
a potrafi zasłonić duży ciężki księżyc.

Kilka cudów w jednym:
Olcha w wodzie odbita
i to, że odwrócona ze strony lewej na prawą,
i to, że rośnie tam koroną w dół
i wcale dna nie sięga,
choć woda jest płytką.

Cud na porządku dziennym:
wiatry dość słabe i umiarkowane,
w czasie burz porywiste.

Cud pierwszy lepszy:
krowy są krowami.

Drugi nie gorszy:
ten a nie inny sad
z tej a nie innej pestki.

Cud bez czarnego fraka i cylindra:
rozfruwające się białe gołębie.

Cud, no bo jak to nazwać:
słońce dziś wzeszło o trzeciej czternaście,
a zajdzie o dwudziestej zero jeden.

Cud, który nie dziwi, tak jak powinien:
palców u dłoni wprawdzie mniej niż sześć,
za to więcej niż cztery.

Cud, tylko się rozejrzeć:
wszechobecny świat.

Cud dodatkowy, jak dodatkowe jest wszystko:
co nie do pomyślenia
jest do pomyślenia.

Wisława Szymborska, Jarmark Cudów, [w:] teje, Ludzie na moście, Warszawa 1986, s. 42.

Jest to wiersz o niezwykłości otaczającego nas świata. Jako cuda określono tu rzeczy zwyczajne, pospolite, np. chmury, wiatr. Podmiot liryczny (może poetka) to ktoś, kto umie patrzeć, postrzegać, wyraża swój zachwyt..

Utwór Wisławy Szymborskiej "Jarmark cudów" jest prezentacją świata jako miliona cudów. Wszystko według poetki jest czymś cudownym, niezwykłym, wyjątkowym, jednym jedynym. Tak samo wyjątkowe są wschody słońca, jak i to, że posiadamy taką a nie inną ilość palców. Jest to zachwyt nad celowością, sensownością natury - wszystko w niej ma swoje uzasadnienie. Szymborska dzieli cuda na "pospolite", "zwykłe", "jedne z wielu", co ma oznaczać, iż cała nasza codzienność jest nimi przesiąknięta. Czytając wiersz noblistki powinniśmy sobie zdać sprawę z tego, iż cud tkwi w samym życiu i wystarczy ten cud tylko zauważyć, odkryć, zdać sobie z niego sprawę.

Poetka w wierszu zastosowała **paradoks** (efektywne sformułowanie przeciwstawnych myśli, gra sprzecznych pojęć):

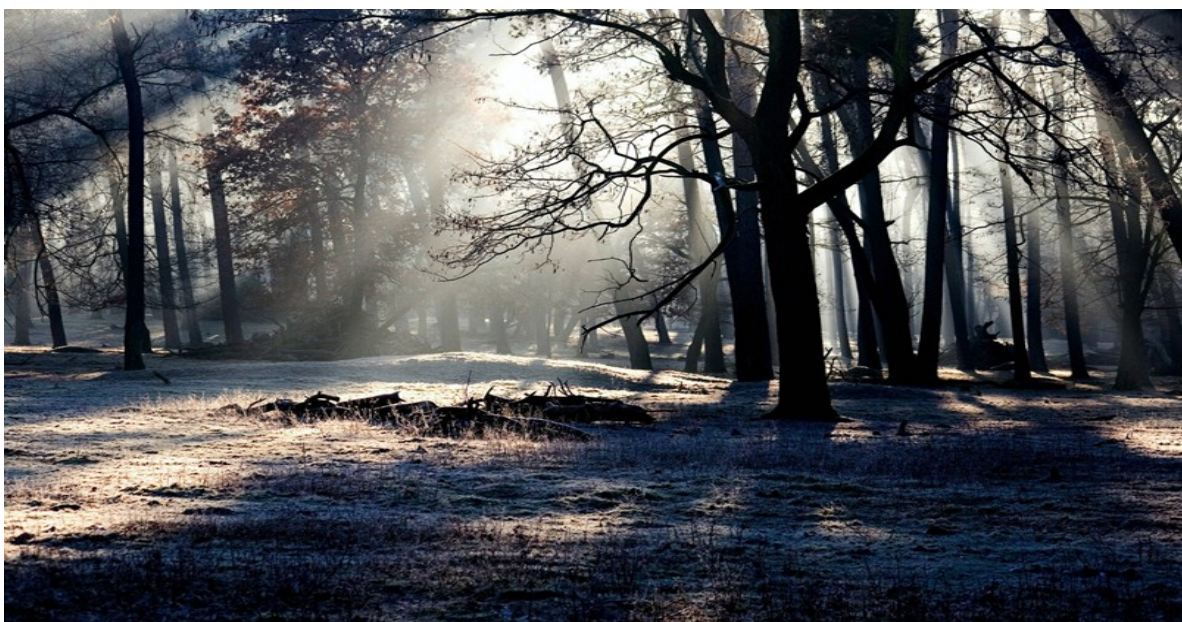
- cud ale pospolity,
- cud ale zwykły,
- cud ale jeden z wielu,
- cud ale na porządku dziennym,
- cud ale pierwszy lepszy,
- cud, który nie tak dziwi jak powinien,
- cud tylko się rozejrzeć,
- cud dodatkowy,

1. Wyjaśnij tytuł wiersza. Znaczenie słów sprawdź w słowniku języka polskiego.
2. Nazwij zasadę, na jakiej zostały dobrane epitety określające cud. Podaj wyrazy przeciwstawne do słów:
  - niezwykły-
  - cudowny -
3. Wymień kilka niezwykłych i kilka zwykłych cudów przywołanych w wierszu W. Szymborskiej.
4. Czy to, co poetka nazywa cudami, naprawdę nimi jest? Uzasadnij swoją opinię.
5. Znajdź zwrotkę, która mogłaby być podsumowaniem całego wiersza i jego myślą przewodnią. Zapisz w zeszycie.

Jeśli będziesz z rodziną na spacerze, rozejrzyj się wokoło. Jakie „zwykłe cuda” dostrzeżasz? Opisz jeden z dostrzeżonych przez siebie cudów. Przekonasz się, że obrazy można tworzyć słowami.

Przyjrzyj się uważnie zdjęciom poniżej. Niech Cię zainspirują.

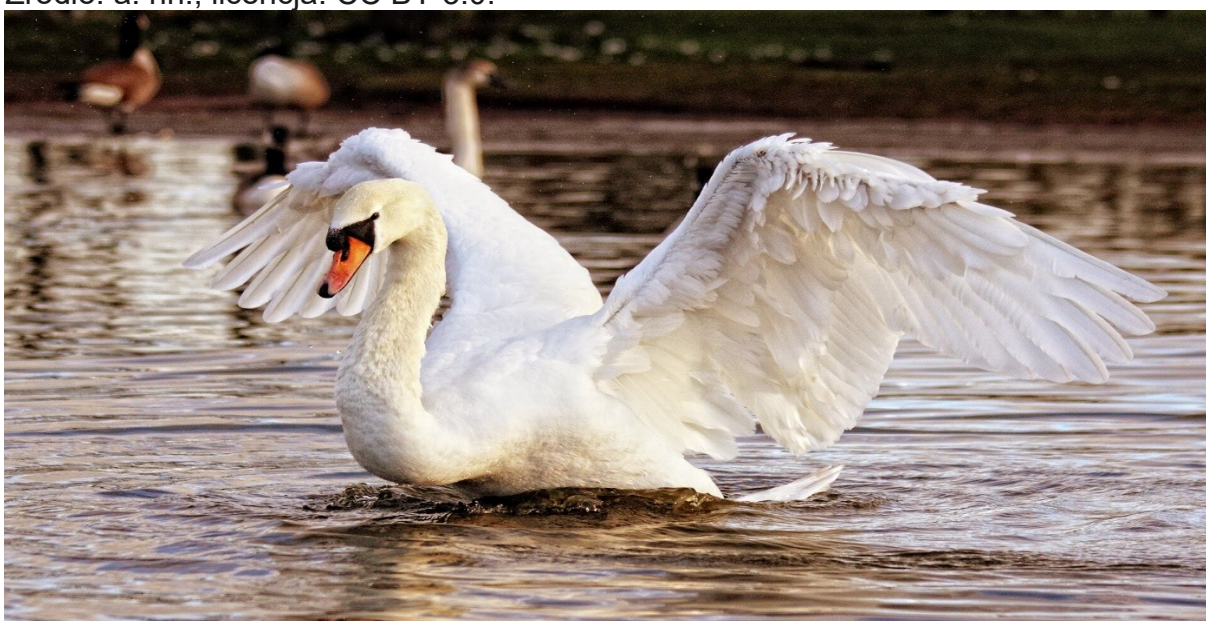

Źródło: a. nn., licencja: CC BY 3.0.

Źródło: a. nn., licencja: CC BY 3.0.

Źródło: a. nn., licencja: CC BY 3.0.

Opracowała: Marzena Marcjasz